

IBR-IRE

Instituut van de
Bedrijfsrevisoren
Institut des Réviseurs
d'Entreprises

**December
2025**

Resultaten van de benchmarkanalyse van CSRD-rapporten 2024

Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR)
Koning Albert II laan 19
1210 Brussel

Bezoek onze [website](#)
Volg ons op [LinkedIn](#)

Inhoudstafel

<i>Executive summary</i>	3
1. Inleiding en algemene context	4
2. Algemene presentatieaspecten van de duurzaamheidsverklaringen	5
2.1. Gebruik van <i>phase-in</i> -opties	6
2.2. Inschattingen en onzekerheden	7
2.3. Weglating van materiële informatie	7
2.4. Kruisverwijzingen en connectiviteit met andere delen van het jaarrapport	7
2.5. Gebruik van andere rapporteringsraamwerken	8
3. Dubbele materialiteit en materiële ESRS-standaarden	9
4. Impacten, Risico's en Kansen	12
5. Informatie over de waardeketen	13
6. Betrokkenheid van belanghebbenden	13
7. Specifieke topics	15
7.1. Het vaststellen van doelstellingen (<i>Target setting</i>)	15
7.2. Klimaattransitieplannen	16
7.3. EU-Taxonomie-toelichtingen	17
7.4. Assurance	18
7.5. Verklaring inzake <i>due diligence</i>	18
8. Conclusies	19
Bijlage met verklarende termen	20

Executive summary

Deze benchmark biedt een inzicht hoe 23 Belgische vennootschappen het eerste jaar van rapportering onder de CSRD hebben aangepakt. De bevindingen tonen aan dat Belgische organisaties grotendeels gealigneerd zijn met wat de resultaten zijn in de EU-bevindingen zoals waargenomen in de benchmarkstudie *State of Play 2025* van de *European Financial Advisory Group* (EFRAG), gepubliceerd in juli 2025.

De Belgische duurzaamheidsverklaringen tellen gemiddeld iets meer dan 105 pagina's. Daarmee staat België iets onder het EU-gemiddelde van 115 pagina's zoals gerapporteerd in de EFRAG benchmarkstudie, waar financiële instellingen de nationale cijfers in de verschillende landen doorgaans verhogen. Niettemin blijft het aantal pagina's duidelijk binnen de algemene Europese bandbreedte voor duurzaamheidsverklaringen die zijn opgesteld in overeenstemming met de Europese Richtlijn inzake duurzaamheidsrapportering (CSRD). De opbouw van de Belgische rapporten sluit tevens nauw aan bij de architectuur van de ESRS, wat een snelle alignering op de nieuwe regelgevingsverwachtingen weerspiegelt.

De evaluaties van de dubbele materialiteit hebben een goede maturiteit en structuur. Vennootschappen identificeren gemiddeld zeven materiële onderwerpen binnen de thematische ESRS-standaarden, wat gelijkaardig is met de bevindingen op zowel EU-niveau als specifiek voor België uit de EFRAG-benchmarkstudie van 2025. Klimaatverandering, eigen werknemers en zakelijk gedrag worden bijna altijd aangeduid als materieel. De Belgische vennootschappen in onze steekproef identificeren eveneens een opvallend hoog aantal impacten, risico's en kansen (IRO's), gemiddeld ongeveer 40 per rapport.

De klimaattransitieplanning valt op als een bijzondere sterkte bij Belgische vennootschappen. Bijna vier op de vijf bedrijven rapporteren dat zij over een klimaattransitieplan beschikken, waarvan de meerderheid ook Scope 3-emissies in hun klimaatgerelateerde doelstellingen opnemen. Deze verhoudingen liggen hoger dan die op EU-niveau in de EFRAG-benchmarkstudie, waar transitieplannen slechts in iets meer dan de helft van de duurzaamheidsverklaringen worden toegelicht.

Zoals verwacht in een eerste rapporteringscyclus onder de CSRD, maken alle vennootschappen gebruik van inschattingen en worden de gefaseerde implementatie-opties (de zogenaamde "*phase-in*" provisies) toegepast. Dit is volledig consistent met het bredere Europese landschap en weerspiegelt de complexiteit in het verzamelen van kwaliteitsvolle duurzaamheidsdata doorheen de waardeketen. Slechts een minderheid rapporteert omissies van bepaalde materiële informatie.

De betrokkenheid van belanghebbenden en de transparantie van de waardeketen worden consistent behandeld. Belgische vennootschappen betrekken een breed spectrum aan belanghebbenden: werknemers, investeerders, klanten, leveranciers en steeds vaker ook gemeenschappen en ngo's. De waardeketenbeschrijvingen zijn doorgaans goed uitgewerkt.

De EU-taxonomie-toelichtingen tonen een niveau van in aanmerking komende activiteiten ("*eligibility*") tussen de 40 en 50%, afhankelijk van de KPI, terwijl de afstemming ("*alignment*") meestal rond 16% schommelt. Dit is in lijn met het ruimere Europese patroon waarbij veel activiteiten in aanmerking komen, maar slechts een beperkt aantal voldoen aan de strikte technische screeningscriteria voor volledige afstemming.

In het algemeen vertonen Belgische CSRD-rapporterende entiteiten een hoog niveau qua voorbereiding, een sterke alignering met de ESRS-vereisten en, in verschillende domeinen – zoals klimaattransitieplanning en de onderbouwing van de dubbele materialiteit – een maturiteit die zelfs licht beter te noemen is dan wat uit de EU-brede benchmarkstudie af te leiden is.

Voor de uitleg van bepaalde termen en afkortingen die in dit document worden gebruikt, verwijzen wij naar [de bijlage](#).

1. Inleiding en algemene context

De analyse bestrijkt 23 duurzaamheidsverklaringen die in 2024 zijn gepubliceerd door Belgische vennootschappen die onder het toepassingsgebied van de CSRD vallen. Veertien van deze vennootschappen maken deel uit van de BEL20-index en twee behoren tot de financiële sector, wat een representatief beeld geeft van het Belgische beursgenoteerde en financiële landschap (Organisaties van Openbaar Belang of OOB).

Sommige bevindingen in dit rapport worden vergeleken of aangevuld met de conclusies van de EFRAG-benchmarkstudie *State of Play 2025 – Implementation of the European Sustainability Reporting Standards (ESRS): Observed Practices based on statements issued in July 2025*. Dit stelt ons in staat onze analyse verder te contextualiseren en opkomende trends in duurzaamheidsrapportering te evalueren, zowel op EU-niveau als ten aanzien van de 33 Belgische vennootschappen die in de EFRAG-benchmarkstudie zijn opgenomen.

Dit eerste jaar van toepassing van de CSRD markeert een kantelpunt in het Europese landschap van ondernemingsrapportering. De nieuwe rapporteringsnormen (ESRS) verhogen de vereisten aanzienlijk wat betreft transparantie, structuur en onderbouwing van duurzaamheidsinformatie. Vennootschappen moeten niet enkel gegevens openbaar maken, maar ook hun materialiteitsbeoordeling toelichten, hun waardeketen beschrijven en hun impacten, risico's en kansen (IRO's) kwantificeren, deze IRO's presenteren binnen een samenhangend kader en uitleggen hoe duurzaamheid is geïntegreerd in hun strategie en bedrijfsmodel.

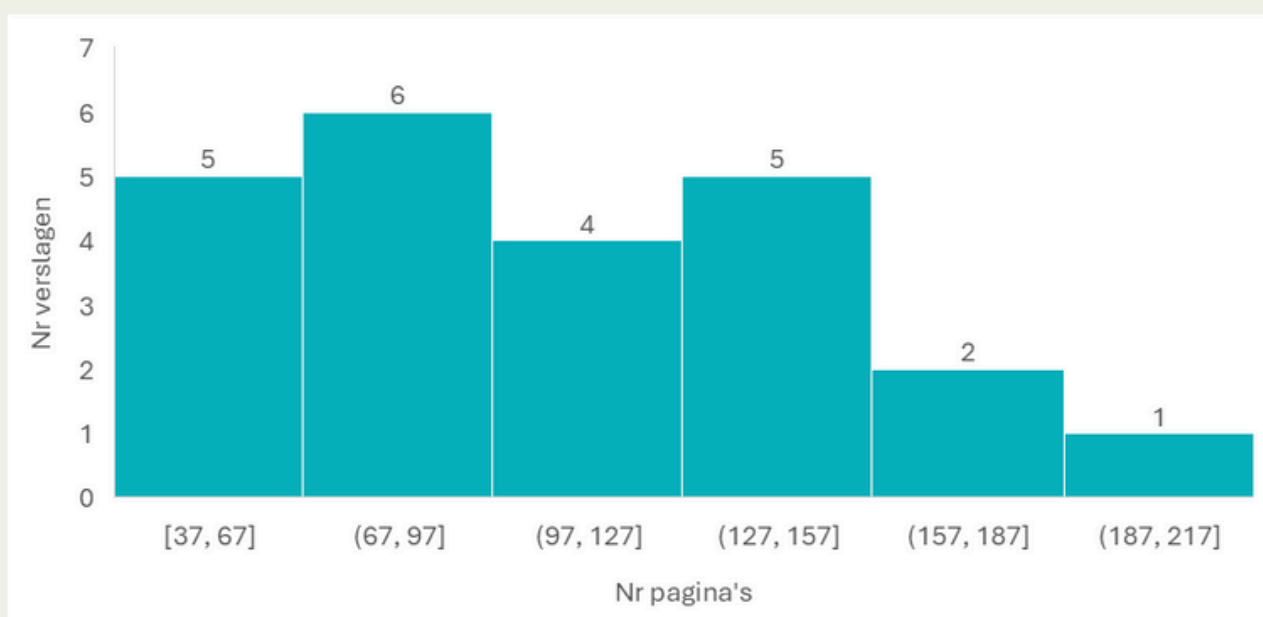
Daarnaast worden vennootschappen verondersteld toe te lichten hoe duurzaamheidsinformatie gelinkt is met hun financiële rapportering in termen van omzet, gerealiseerde en toekomstige investeringsuitgaven (CAPEX), bepaalde operationele uitgaven (OPEX), risico's en eventuele verplichtingen. De benchmark biedt een volledig overzicht van hoe Belgische vennootschappen deze uitdagingen hebben aangepakt tijdens hun eerste CSRD-rapporteringsjaar en werpt licht op de trends, sterktes en resterende lacunes die uit de analyse naar voren komen.

2. Algemene presentatieaspecten van de duurzaamheidsverklaringen

Gemiddeld omvat het duurzaamheidsdeel van de jaarrapporten ongeveer 106 pagina's. Dit bevestigt dat vennootschappen aanzienlijke inspanningen hebben geleverd om hun duurzaamheidsstrategie, *governance*, beleidslijnen, acties, doelstellingen en indicatoren toe te lichten, evenals om hun analyse van de dubbele materialiteit, betrokkenheid van belanghebbenden, *due diligence* en waardeketenoverwegingen te documenteren. Deze mate van omvang ligt in lijn met de resultaten van de Europese tendensen uit de EFRAG-benchmarkstudie, waarbij een gemiddelde omvang van het duurzaamheidsdeel van de jaarrapporten werd genoteerd van rond de 115 pagina's. Dit suggereert dat Belgische vennootschappen in grote mate afgestemd zijn op de Europese praktijk wat betreft het volume aan duurzaamheidsinformatie – met een gemiddelde van 95 pagina's voor de Belgische vennootschappen (zonder financiële instellingen) in de EFRAG-benchmarkstudie en 110 pagina's voor niet-financiële vennootschappen in de EU-brede benchmarkstudie (waarbij 656 vennootschappen in totaal werden bekeken).

Grafiek 1 – Verdeling van de lengte (in pagina's binnen een bepaalde range) van de geanalyseerde duurzaamheidsverklaringen

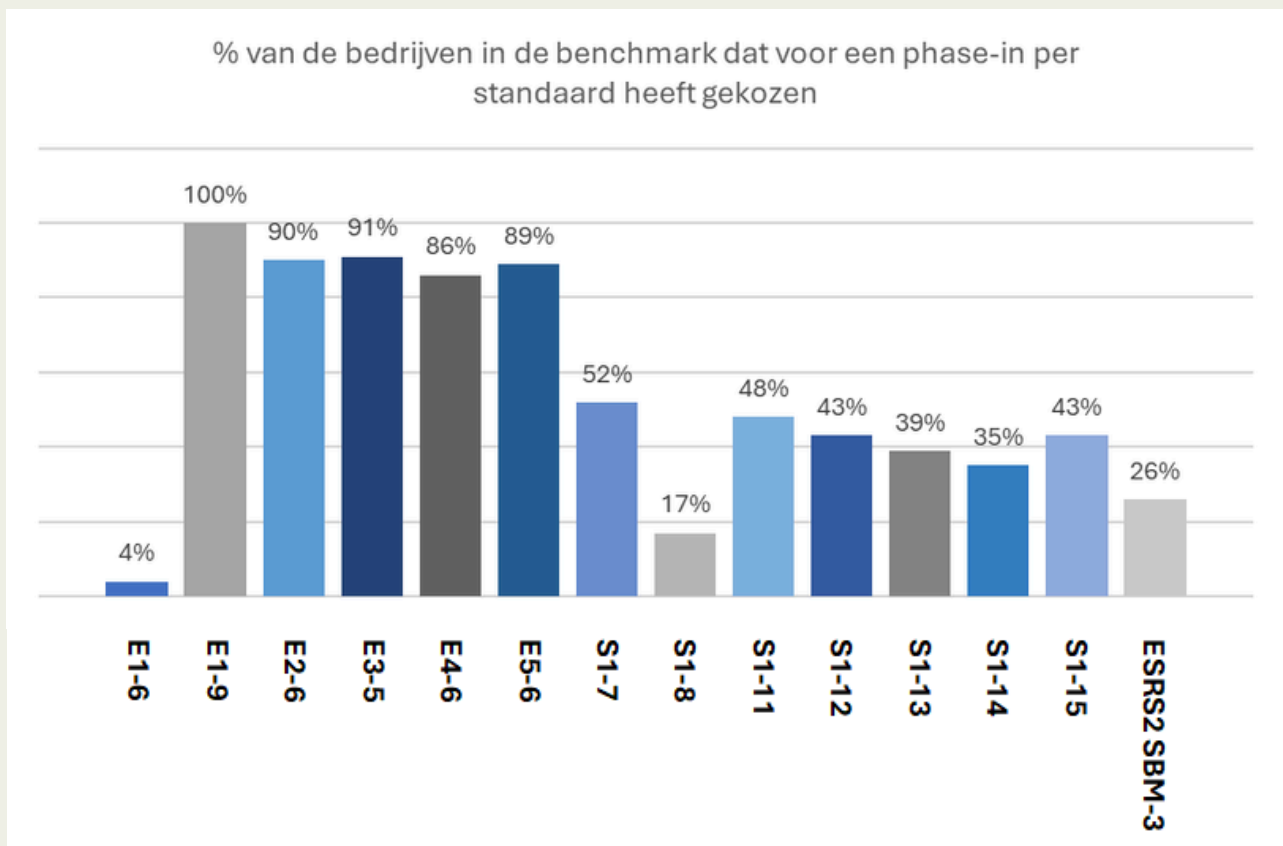
De structuur van de rapporten is over het algemeen coherent met de ESRS-architectuur. De meeste verklaringen bevatten secties over *governance*, strategie, impacten, risico's en kansen, beleid en acties, en doelstellingen en indicatoren. Binnen deze structuur speelt de beoordeling van dubbele materialiteit vaak een centrale organiserende rol, aangezien deze evaluatie bepaalt welke thematische standaarden en welke topics, sub-topics of sub-sub-topics, en de daarmee verbonden toelichtingen daadwerkelijk worden gerapporteerd.

2.1. Gebruik van *phase-in*-opties

Onze analyse bevestigt dat alle vennootschappen in de benchmark in 2024 minstens één *phase-in*-optie hebben toegepast, gebruikmakend van de overgangsbepalingen voorzien in de ESRS. Dit is nauwelijks verrassend in een eerste rapporteringsjaar, gezien de complexiteit van sommige van de gevraagde informatie en het huidige maturiteitsniveau van de datasystemen binnen vennootschappen.

Zoals geïllustreerd in de onderstaande grafiek, worden de *phase-in*-mechanismen vooral gebruikt met betrekking tot de verwachte financiële effecten in de milieu-standaarden (in alle vijf E-standaarden, namelijk ESRS E1-9, ESRS E2-6, ESRS E3-5, ESRS E4-6 en ESRS E5-6), en voor bepaalde gedetailleerde datapunten in de sociale standaarden, bijvoorbeeld met betrekking tot “niet-werknemers” (ESRS S1-7) of dekking inzake “sociale bescherming” (ESRS S1-11). Daarnaast worden *phase-ins* ook toegepast voor sommige informatievereisten die betrekking hebben op materiële impacten, risico's en kansen en hun interactie met de strategie en het bedrijfsmodel (ESRS 2-SBM3). Dit zijn precies de domeinen waar gegevensverzameling vaak het meest veeleisend is, waar methodologieën en praktijken nog in ontwikkeling zijn, en waar vennootschappen meer tijd nodig hebben om robuuste processen en controles op te bouwen.

Grafiek 2 – Illustratie van de meest gebruikte *phase-in*-bepalingen in de steekproef

2.2. Inschattingen en onzekerheden

Alle onderzochte duurzaamheidsverklaringen erkennen expliciet het gebruik van inschattingen en het bestaan van onzekerheden. Bedrijven verwijzen naar informatie over de waardeketen (buiten de eigen activiteiten) als een belangrijk domein waarin inschattingen noodzakelijk zijn. Dit is in het bijzonder het geval voor alle bedrijven met betrekking tot de uitstoot van broeikasgassen, en meer specifiek voor Scope 3, waar bedrijven afhankelijk zijn van externe gegevens, sectorgemiddelden en proxy's, en waar volledige en accurate informatie nog niet systematisch beschikbaar is.

De analyse toont aan dat bedrijven over het algemeen transparant zijn over deze beperkingen en dat zij vaak een specifieke sub-sectie binnen de basis van voorbereiding (basis of preparation, sectie ESRS 2) wijden aan de uitleg waar en waarom inschattingen noodzakelijk zijn.

2.3. Weglating van materiële informatie

Een kleinere groep bedrijven gaat nog een stap verder en erkent expliciet de weglating van bepaalde materiële informatie. Drie bedrijven van de 23 geven aan dat zij bepaalde materiële datapunten hebben weggelaten, en zij rechtvaardigen deze beslissing door te verwijzen naar de omissies die onder de ESRS zijn toegestaan, zoals deze met betrekking tot intellectuele eigendom, knowhow of innovatieresultaten om redenen van vertrouwelijkheid, evenals omissies gelinkt aan vertrouwelijke kwantitatieve gegevens over ingekochte, hergebruikte of gerecycleerde materialen.

2.4. Kruisverwijzingen en connectiviteit met andere delen van het jaarrapport

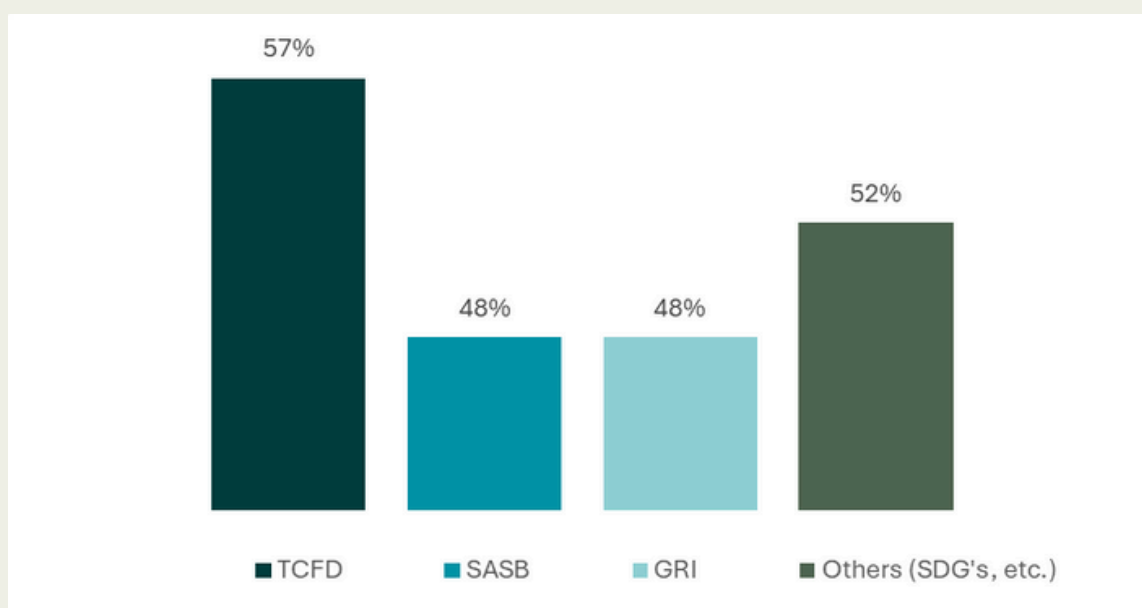
Kruisverwijzingen naar andere secties van het jaarrapport zijn een zeer courant gegeven in de geanalyseerde duurzaamheidsverklaringen. Dit voorkomt duplicatie van informatie wanneer bepaalde onderwerpen elders al uitvoerig worden beschreven. Ongeveer 20 van de 23 bedrijven, wat overeenkomt met ongeveer 83% van de steekproef, gebruiken expliciete verwijzingen van de duurzaamheidssectie naar andere delen van het jaarrapport. Meestal verwijzen deze kruisverwijzingen naar het jaarverslag (in het bijzonder naar de voorstelling van het bedrijf, naar de sectie waar de strategie van het bedrijf wordt toegelicht, en naar het hoofdstuk risicobeheer – 17 bedrijven), naar het hoofdstuk *corporate governance* (18 bedrijven), naar het remuneratieverslag (12 bedrijven) of naar de financiële informatie (7 bedrijven).

Wat betreft de directe koppeling tussen de duurzaamheidsverklaring en de financiële informatie, is er voor alle CSRD-bedrijven in onze steekproef geen specifieke connectiviteit aangegeven tussen beide delen van het jaarrapport, behalve voor de Taxonomie-sectie, waar kruisverwijzingen worden gemaakt met een wisselende graad van detail (sommige bedrijven blijven “*high level*”, terwijl andere bedrijven hebben zeer punctuele verwijzingen naar de exacte voetnoot van de jaarrekening) voor de definities van omzet, kapitaaluitgaven en operationele uitgaven, aangezien deze worden toegelicht in de respectieve voetnoten over omzet, CAPEX en Onderzoeks- en Ontwikkelingskosten in de jaarrekening.

2.5. Gebruik van andere rapporteringsraamwerken

Hoewel CSRD en ESRS nu de primaire referentiekaders vormen voor duurzaamheidsrapportering in de EU, blijven veel bedrijven ook verwijzen naar andere referenties waarmee investeerders en belanghebbenden vertrouwd zijn. De analyse toont aan dat een meerderheid van de bedrijven toelichtingen opneemt die duidelijk geïnspireerd zijn door of gestructureerd zijn rond de aanbevelingen van de *Task Force on Climate-related Financial Disclosures* (TCFD). Een aanzienlijk deel van de bedrijven blijft ook verwijzen naar de standaarden van het *Global Reporting Initiative* (GRI) en naar die van de *Sustainability Accounting Standards Board* (SASB). Daarentegen zijn expliciete verwijzingen naar de twee ISSB standaarden (IFRS S1 en S2) niet zo veel gebruikt in het eerste rapporteringsjaar.

Grafiek 3 – Aandeel van de bedrijven in de benchmark dat verwijst naar of toelichtingen opneemt die zijn afgestemd op TCFD, GRI, SASB en andere kaders

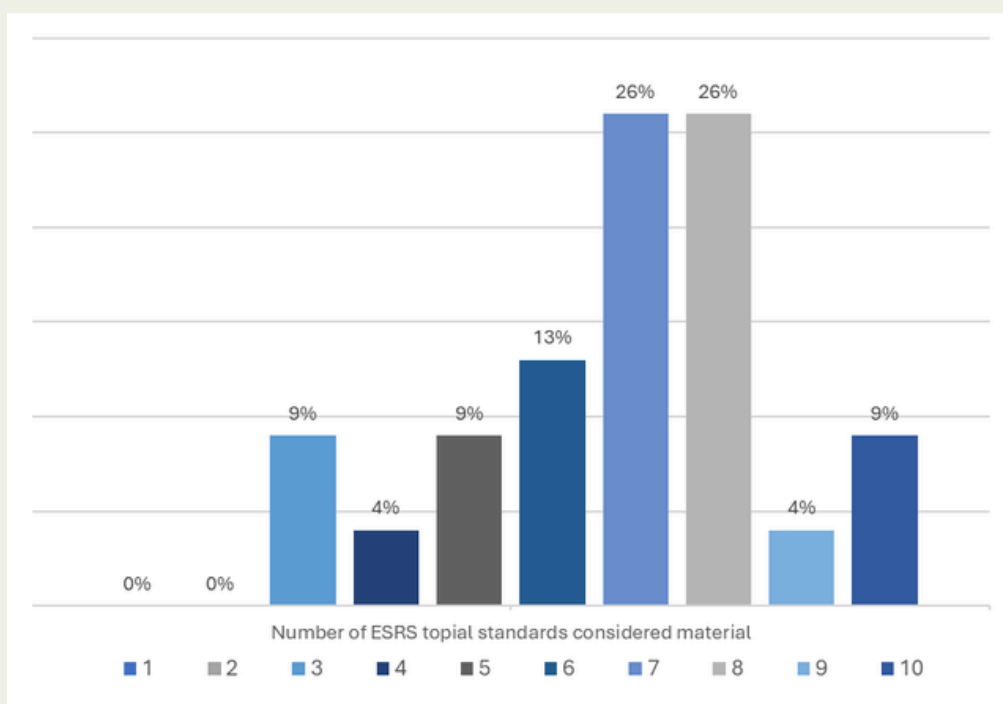

3. Dubbele materialiteit en materiële ESRS-standaarden

Een centraal element van het CSRD-kader is de beoordeling van de dubbele materialiteit, die impactmaterialiteit en financiële materialiteit combineert. De analyse toont aan dat vennootschappen een verscheidenheid aan formaten gebruiken om de resultaten van hun dubbele-materialiteitsbeoordeling te presenteren. Veel bedrijven gebruiken een matrix (14/23), waarin de topics worden gepositioneerd langs assen die overeenkomen met het belang van de impacten en van de financiële effecten. Andere bedrijven gebruiken tabellen (5/23) die de belangrijkste impacten, risico's en kansen per topic samenvatten, soms vergezeld van narratieve toelichtingen. Een beperkt aantal vennootschappen verkiest een aanpak gebaseerd op bullet list formaat (2/23). Ten slotte tonen 2 vennootschappen niet expliciet de resultaten van hun dubbele-materialiteitsanalyse.

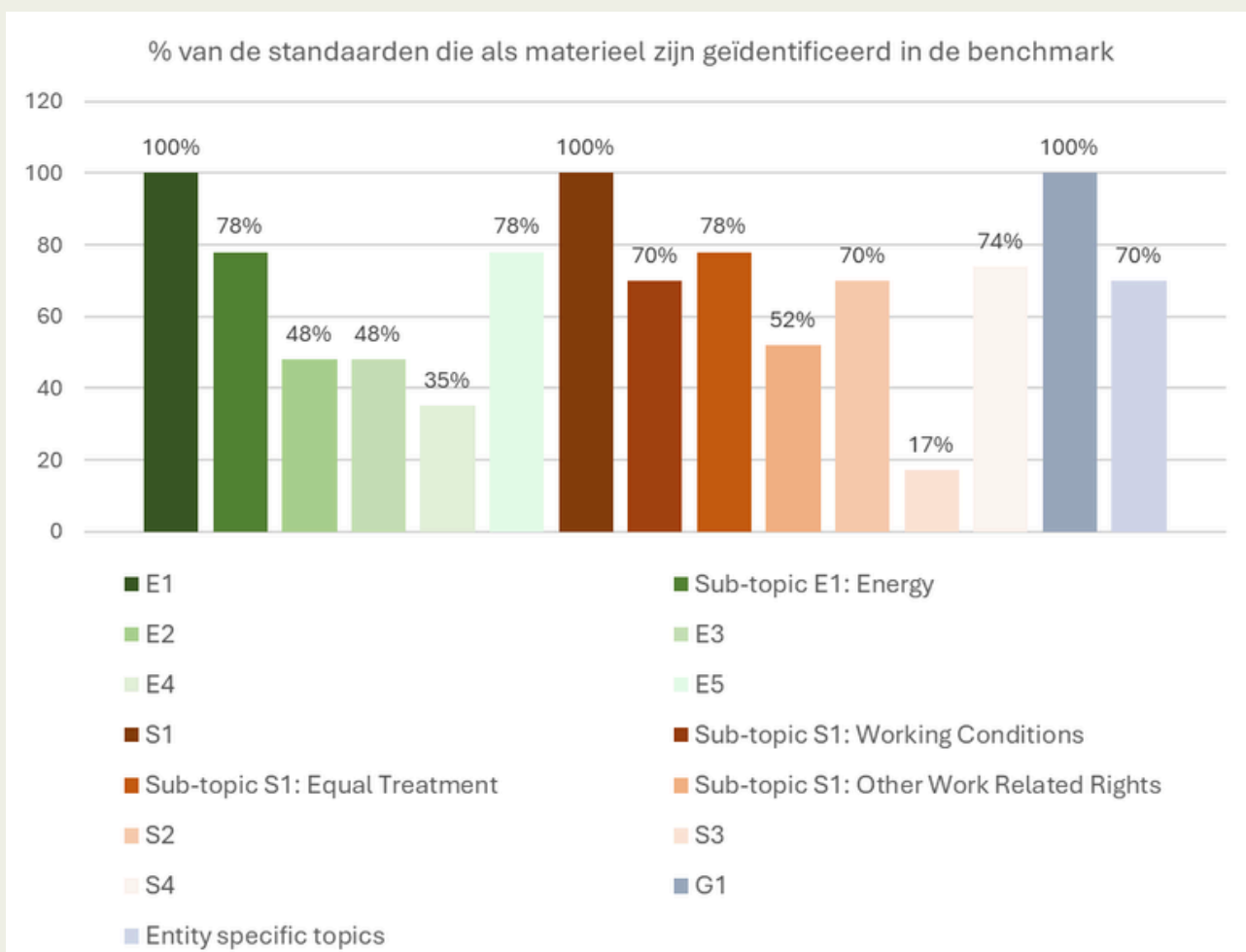
In kwantitatieve termen identificeren de vennootschappen gemiddeld iets minder dan 7 thematische ESRS-standaarden als materieel, met een minimum van 3 materiële standaarden en een maximum van 10 materiële standaarden (dus alle standaarden binnen de scope van het duurzaamheidsdeel van het jaarrapport) in de steekproef. Dit gemiddelde ligt zeer dicht bij wat werd waargenomen in de Belgische en Europese benchmarkstudie van EFRAG (6 materiële topics gemiddeld binnen de scope, zowel voor de Belgische vennootschappen als voor vennootschappen in de andere landen van de EFRAG benchmarkstudie). Dit duidt niet op een uitzonderlijk enge noch uitzonderlijk brede interpretatie van materialiteit op het niveau van de topics. In onze benchmark hebben 2 vennootschappen (9%) topics, sub-topics of sub-sub-topics als materieel geïdentificeerd binnen alle 10 thematische standaarden (dit is 10% van de vennootschappen in scope in de Europese EFRAG-benchmarkstudie).

Grafiek 4 – Verdeling van het aantal geselecteerde materiële thematische standaarden door de bedrijven in de benchmark

Klimaatverandering (ESRS E1) wordt voor alle bedrijven als materieel beschouwd. Ook onderwerpen die verband houden met de eigen werknemers (ESRS S1) en met bedrijfscultuur (ESRS G1) worden door alle bedrijven als materieel aangemerkt. Deze resultaten zijn vergelijkbaar met die van de EFRAG-benchmarkstudie. Voor sommige onderwerpen die door andere ESRS-standaarden worden behandeld (d.w.z. ESRS E5, 78% in onze benchmark en 65% in de EFRAG-benchmark; ESRS E3, 48% in onze benchmark en 33% in de EFRAG-benchmark; ESRS S3, 17% in onze benchmark en 30% in de EFRAG-benchmark) zijn de resultaten echter meer verschillend.

Grafiek 5 – Frequentie waarmee elke ESRS-standaard als materieel wordt geïdentificeerd door de bedrijven in de benchmark

Uit de bovenstaande visuele voorstelling blijkt dat de door bedrijven geïdentificeerde materiële topics zeer vaak 'klimaatverandering' omvatten, voornamelijk gedreven door 'klimaatmitigatie' en, in mindere mate, 'klimaatadaptatie'. Andere vaak geselecteerde materiële topics omvatten termen zoals 'gezondheid', 'diversiteit', 'veiligheid', 'water', 'mensenrechten', 'bedrijfscultuur' en 'inclusie'.

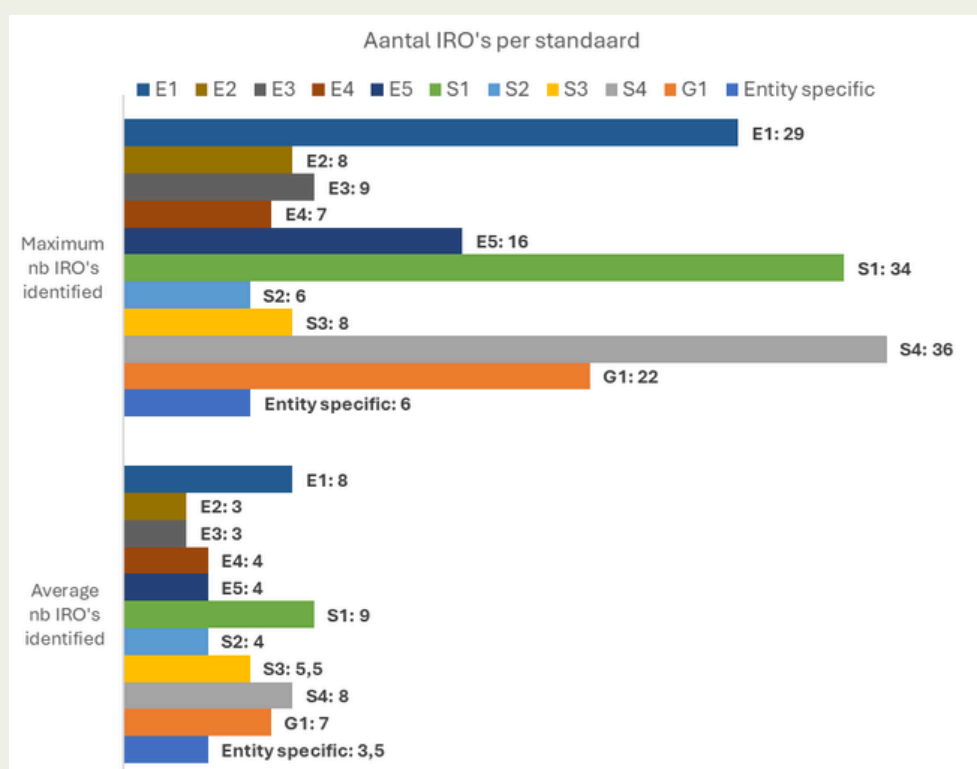
4. Impacten, Risico's en Kansen (IRO's)

Naast de identificatie van materiële onderwerpen binnen de standaarden moeten bedrijven de IRO's beschrijven die verband houden met hun activiteiten en waardeketen. De analyse toont aan dat bedrijven gemiddeld ongeveer 42 IRO's identificeren, met een brede spreiding tussen de minst en meest gedetailleerde rapporten op dit specifieke gebied. Sommige bedrijven identificeren slechts een beperkt aantal IRO's, waarbij de focus ligt op de meest prominente kwesties, terwijl andere zeer uitgebreide lijsten opnemen die meer dan 60 IRO's omvatten.

Een opvallende vaststelling is dat het merendeel van de gerapporteerde IRO's impacten en risico's zijn, terwijl kansen (ook vaak opportuniteiten genoemd) een kleiner aandeel vertegenwoordigen, geschat op ongeveer 15%. Dit suggereert dat de benadering op dit moment bij veel bedrijven nog sterk risico-georiënteerd is, ook al beginnen meer kansengerichte narratieve toelichtingen stilaan te verschijnen. Wanneer opportuniteiten wel worden geïdentificeerd, hebben deze doorgaans betrekking op klimaatmitigatie en -adaptatie, behoud van werknemers, en nieuwe producten- en dienstenaanbiedingen. Deze opportuniteiten komen vaak voor bij bedrijven die ook hoge percentages *eligibility* en *alignment* rapporteren in hun EU-taxonomie-toelichtingen.

De meest voorkomende presentatievorm is een combinatie van een grafiek om de materiële topics te tonen en een tabel om de IRO's weer te geven. Vaak wordt een dergelijke tabel gepresenteerd in de specifieke topicssectie van de thematische standaard waartoe de impact, het risico of de opportuniteit behoort.

Grafiek 7 – Gemiddeld en maximaal aantal geïdentificeerde IRO's per thematische standaard

5. Informatie over de waardeketen

De CSRD in haar versie van 2022 vereist dat bedrijven hun volledige waardeketen in aanmerking nemen bij het beoordelen van impacten, risico's en kansen, en dit wordt weerspiegeld in de geanalyseerde duurzaamheidsverklaringen.

Alle bedrijven geven een beschrijving van de waardeketen, ook al verschilt het detailniveau en het presentatieformaat aanzienlijk. Sommige rapporten presenteren gedetailleerde schema's die de belangrijkste *upstream*-, operationele en *downstream*-segmenten weergeven en de belangrijkste actoren in de waardeketen in kaart brengen. Andere bedrijven delen de waardeketen op in meer gedetailleerde categorieën die de verschillende soorten activiteiten binnen het bedrijf of de groep weerspiegelen, wat een meer operationeel gerichte uitsplitsing biedt. Weer andere bedrijven geven beknoptere narratieve beschrijvingen van de waardeketen, soms ondersteund door eenvoudige visuele elementen. Ten slotte geven een aantal bedrijven slechts een korte verwijzing naar een andere sectie van het jaarrapport, doorgaans het jaarverslag of het businessoverzicht, waar de belangrijkste activiteiten van het bedrijf of van de groep worden beschreven.

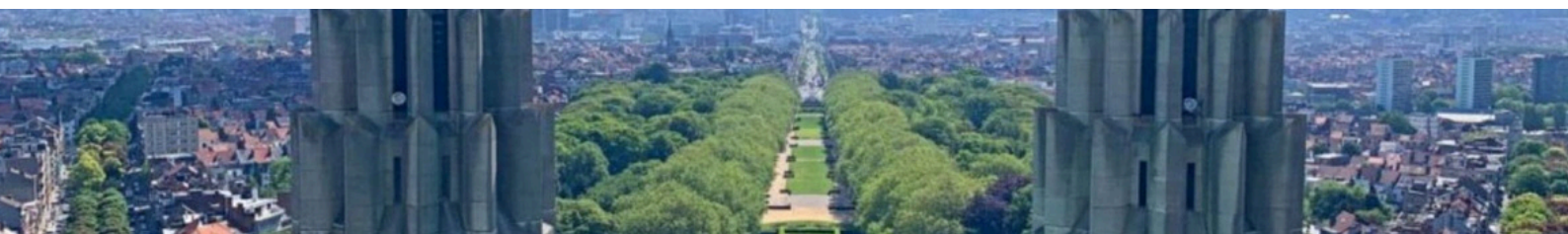
Deze focus op de waardeketen is cruciaal om Scope 3-emissies, sociale impacten in toeleveringsketens en afhankelijkheden van klanten, leveranciers of andere partners te begrijpen. Bedrijven die meer gedetailleerde en gestructureerde waardeketenbeschrijvingen weergeven, zijn over het algemeen beter in staat uit te leggen hoe impacten, risico's en opportuniteiten ontstaan en zich gedragen binnen hun ecosysteem, en hoe hun strategieën en acties erop gericht zijn deze aan te pakken.

6. Betrokkenheid van belanghebbenden

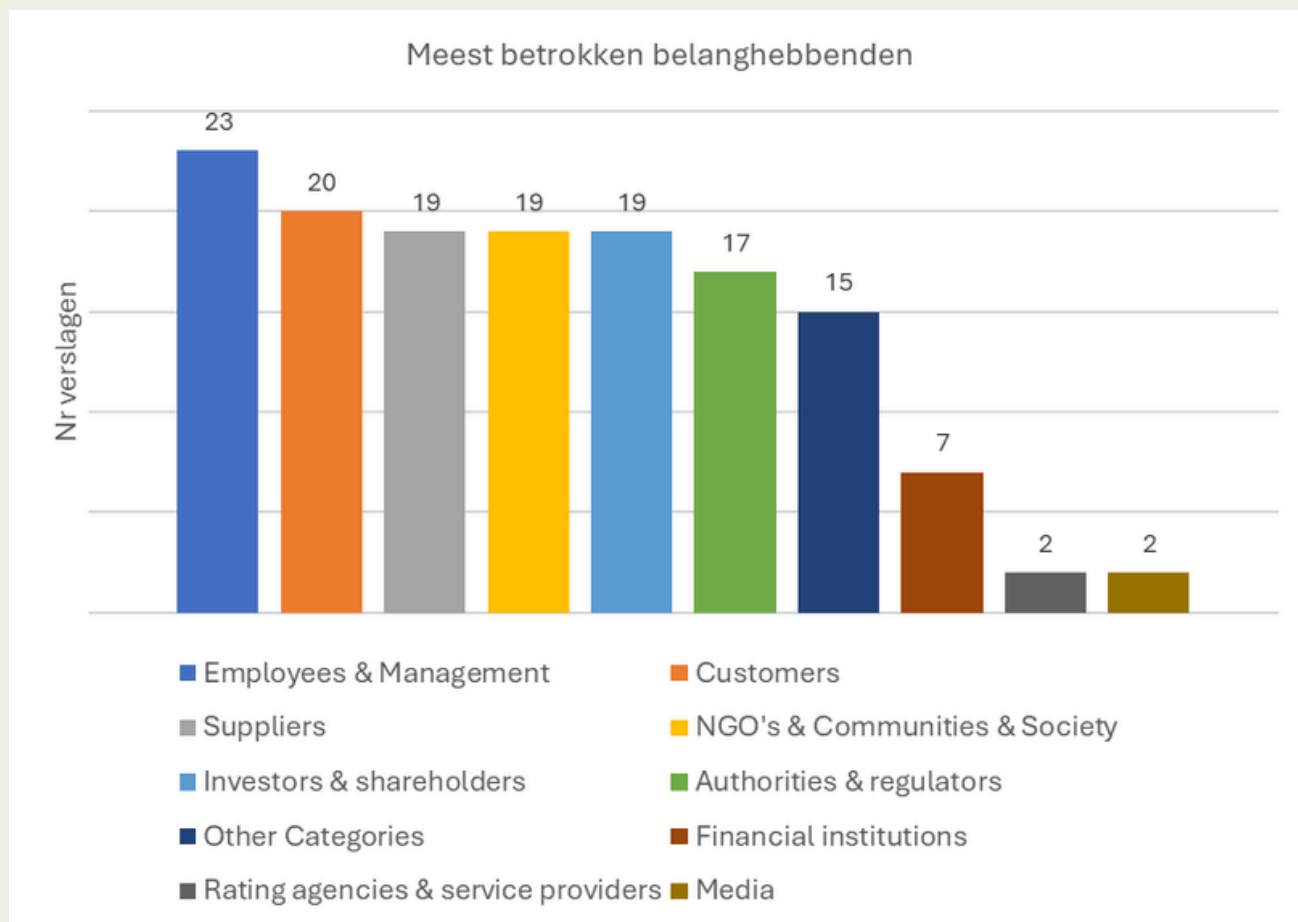
Betrokkenheid van belanghebbenden is een terugkerend thema in alle geanalyseerde rapporten. Elk bedrijf in de benchmark beschrijft de categorieën belanghebbenden waarmee het in dialoog gaat en de belangrijkste kanalen waarlangs deze betrokkenheid plaatsvindt. De analyse toont aan dat alle bedrijven betrokkenheid met werknemers en andere interne belanghebbenden rapporteren. Dit resultaat ligt in lijn met de observaties in de EFRAG-benchmarkstudie. Bovendien blijkt uit de analyse dat bijna alle bedrijven ook externe belanghebbenden betrekken, zoals klanten, leveranciers, investeerders, lokale gemeenschappen of ngo's. Slechts één bedrijf beperkt de betrokkenheid strikt tot interne belanghebbenden, wat een uitzondering vormt.

Het scala aan betrokkenheidsmethoden is breed. Bedrijven gebruiken enquêtes, interviews, focusgroepen, workshops, consultaties met expertpanels en, in toenemende mate, digitale platforms en data-gedreven tools. Deze betrokkenheidsprocessen voeden vaak rechtstreeks de dubbele-materialiteitsbeoordeling door te helpen bij het valideren van de relevantie en mate van belangrijkheid van topics vanuit het perspectief van de betreffende "affected" belanghebbenden en de gebruikers van de duurzaamheidsinformatie.

Echter, er dient opgemerkt te worden dat sommige bedrijven nog steeds verwijzen naar een algemeen overzicht van soorten betrokkenheid met diverse belanghebbenden, zonder specifiek aan te geven op welke basis zij concrete informatie konden verzamelen als onderdeel van het DMA-proces of hoe deze input het resultaat van de DMA heeft beïnvloed.

Grafiek 8 – Overzicht van de meest geraadpleegde categorieën van belanghebbenden

7. Specifieke topics

7.1. Het vaststellen van doelstellingen (*Target setting*)

De gegevens tonen een aanzienlijke variatie in de mate waarin bedrijven doelstellingen hebben vastgesteld voor de indicatoren die opgenomen zijn in de verschillende thematische standaarden, wanneer deze standaarden als materieel worden beschouwd. Over het geheel genomen vertonen milieu- en sociale topics een gevarieerd beeld op het vlak van doelstellingen.

De sterkste prestaties worden waargenomen onder E1 (Klimaatverandering), waar 91% van de bedrijven specifieke doelstellingen heeft vastgesteld. Dit is consistent met de centrale rol van klimaat binnen de CSRD en het feit dat klimaatrapportering vaak meer matuur is, en ondersteund wordt door bestaande referentiekaders zoals het *GHG-protocol*, TCFD of SBTi.

Andere milieutopics vertonen meer variabiliteit. E5 (Hulpbronnengebruik en Circulaire Economie) staat relatief sterk, met 61% van de bedrijven in onze steekproef die doelstellingen hebben vastgesteld, terwijl E4 (Biodiversiteit) achterblijft (50% van de bedrijven in onze steekproef). Dit suggereert dat bedrijven nog steeds worstelen met methodologieën, databeschikbaarheid of de complexiteit van biodiversiteitsmeting. Evenzo tonen E2 (Vervuiling) en E3 (Water- en Mariene Hulpbronnen) eerder gematigde niveaus van *target-setting*, respectievelijk 45% en 55%.

Aan de sociale kant zijn de prestaties over het algemeen solide voor S1 (Eigen Werknemers) en S2 (Werknemers in de Waardeketen), met respectievelijk 78% en 75% van de bedrijven die doelstellingen hebben vastgesteld. Dit duidt erop dat bedrijven zich comfortabeler voelen bij arbeid gerelateerde kwesties, waarschijnlijk dankzij bestaande HR-rapportageprocessen en regelgevende verwachtingen. Daarentegen heeft, onder de 4 bedrijven die een materieel topic onder S3 (Getroffen Gemeenschappen) hebben geïdentificeerd, slechts één een doelstelling vastgesteld voor een S3-indicator, wat met 25% tot de laagste scores behoort.

Tot slot vertoont G1 (Bedrijfscultuur) de zwakste prestaties, met slechts 35% van de bedrijven die doelstellingen hebben vastgesteld. Dit suggereert dat, hoewel *governance*beleid breed is ingevoerd, bedrijven minder gewend zijn om doelstellingen op het vlak van bedrijfscultuur – zoals anticorruptie-inspanningen of ethiekopleidingen – te formuleren in de vorm van meetbare, tijdsgebonden *targets*.

Tabel 2 – Overzichtstabel van het % bedrijven dat doelstellingen heeft vastgesteld voor de indicatoren in de thematische standaarden

Thematische standaarden	% bedrijven met vastgestelde doelstellingen per thematische standaard (indien materieel)
E1 - Klimaatverandering	91%
E2 - Vervuiling	45%
E3 – Water- en mariene hulpbronnen	55%
E4 – Biodiversiteit en ecosystemen	50%
E5 - Hulpbronnengebruik en circulaire economie	61%
S1 – Eigen werknemers	78%
S2 - Werknemers in de waardeketen	75%
S3 - Getroffen gemeenschappen	25%
S4 - Consumenten en eindgebruikers	59%
G1 - Zakelijk gedrag (Business Conduct)	35%

7.2. Klimaattransitieplannen

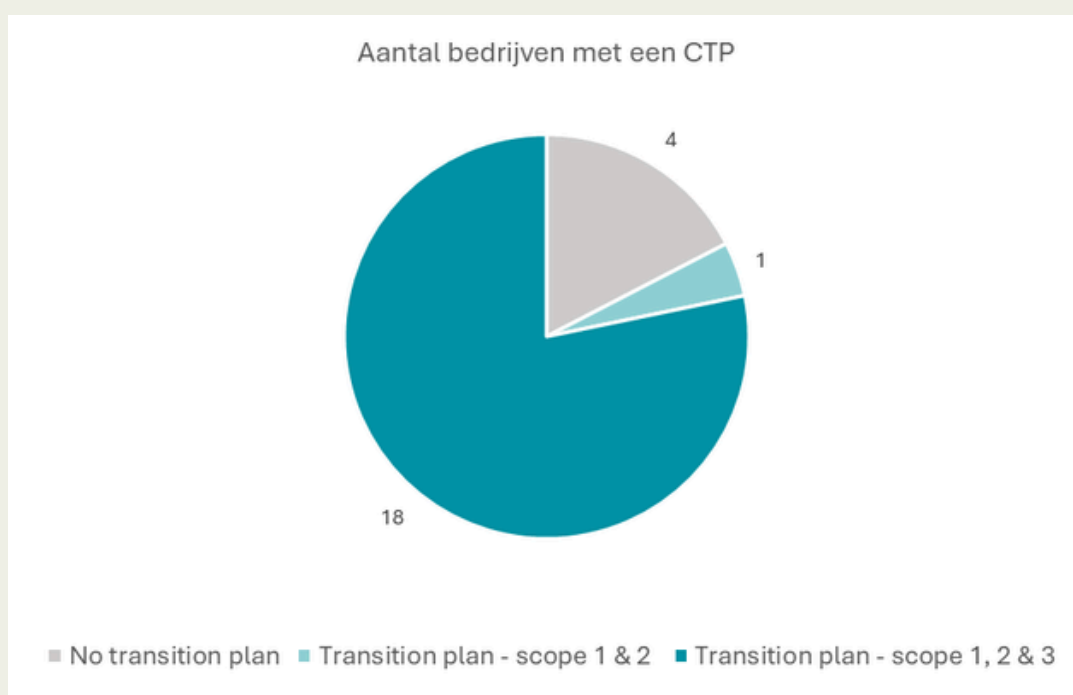
Een van de meest opvallende inzichten uit de analyse betreft de klimaattransitieplannen (*Climate transition plans* - CPTs). Een zeer groot aandeel van de bedrijven in de benchmark, 19 van de 23, geeft aan dat zij een CTP hebben. Dit komt overeen met bijna 83% van de steekproef wat ligt hoger dan de indicaties uit de bredere Europese benchmarkstudie van EFRAG, waarin 67% van hun steekproef van bedrijven rapporteren dat zij een CTP hebben. Het is even interessant op te merken dat hetzelfde aantal bedrijven (19) binnen de scope van de benchmark expliciet beweert dat hun doelstellingen “verenigbaar” zijn met het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5°C.

Bovendien geven 18 van de 19 bedrijven die rapporteren dat zij een CTP hebben, aan dat hun klimaatdoelstellingen alle drie de scopes van broeikasgasemissies omvatten: Scope 1, 2 en 3. Dit betekent dat een meerderheid van de bedrijven in de steekproef hun ambitie niet beperkt tot hun directe uitstoot of aangekochte energie, maar ook emissies in hun waardeketen opnemen.

De meerderheid (14 van de 19) geeft aan een klimaatrisicobeoordeling te hebben uitgevoerd om fysieke en transitierisico's en -kansen te identificeren, door rekening te houden met de *Shared Socio-economic Pathways* (SSP)-klimaatscenario's van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). In dit verband werden tussen 2 en 4 scenario's geselecteerd. 5 van de 19 bedrijven geven aan dat er nog geen scenariomodellering werd uitgevoerd, maar dat dit in de toekomst wel de bedoeling is.

Hoewel de scenarioanalyse binnen de steekproef nog ongelijkmatig is qua maturiteit, wijst de brede aanwezigheid ervan in de benchmark erop dat toekomstgerichte klimaatrisicobeoordeling geleidelijk een onderdeel wordt van de gangbare praktijk.

Grafiek 9 – Aandeel van de bedrijven met een klimaattransitieplan en dekking van Scope 1, 2 en 3

7.3. EU-Taxonomie-toelichtingen

De analyse van de toelichtingen overeenkomstig de Taxonomie, met uitsluiting van banken en verzekeringsmaatschappijen, toont een interessant patroon. Gemiddeld geven bedrijven aan dat ongeveer 46% van hun omzet, 52% van hun kapitaaluitgaven (CAPEX) en 41% van hun operationele uitgaven (OPEX) in aanmerking komt voor de Taxonomie (*eligibility*). De niveaus van afstemming (*alignment*) zijn echter aanzienlijk lager, met gemiddelden van ongeveer 17% voor omzet, 16% voor kapitaaluitgaven en 16% voor operationele uitgaven.

De hoger dan verwachte percentages *eligibility* kunnen worden verklaard door het feit dat een aantal vennootschappen in de steekproef zeer hoge *eligibility*-percentages rapporteren, met name in sectoren zoals vastgoed, energie, metalen of farmaceutische producten (waarbij 2 bedrijven 100% *eligibility* van de omzet rapporteren en 1 bedrijf 99% *eligibility* aangeeft voor deze KPI), terwijl andere bedrijven relatief lage of zelfs nulpercentages *eligibility* aangeven.

Deze trend is minder zichtbaar in de *alignment*-percentages, omdat het effect van de hogere *alignment* bij bedrijven met hoge *eligibility* meer dan gecompenseerd wordt door de lage *alignment*-percentages van vele andere bedrijven in de steekproef, waaronder 9 bedrijven die een nul-*alignment* rapporteren voor de drie KPI's.

Het geaggregeerde beeld maskeert dus een aanzienlijke diversiteit in de mate van *eligibility* en *alignment*.

Tabel 4 – Eligibility en alignment met de EU-Taxonomie voor elke vennootschappen in de benchmarkmark

Bedrijven in benchmark	% Eligibility Turnover	% Eligibility Capex	% Eligibility Opex	% Alignment Turnover	% Alignment Capex	% Alignment Opex
Asset management Co.1	22%	16%	4%	6%	5%	2%
Asset management Co.2	12%	72%	32%	1%	6%	1%
Asset management Co.3	50%	45%	0%	36%	41%	0%
Chemicals Co.1	37%	46%	37%	0%	0%	0%
Chemicals Co.2	33%	45%	53%	0%	0%	0%
Construction Co.1	90%	90%	90%	2%	10%	9%
Construction Co.2	100%	72%	82%	89%	72%	82%
Energy Co.1	99%	100%	99%	99%	100%	99%
Financial Co. 1	Bank specific	Bank specific	Bank specific	Bank specific	Bank specific	Bank specific
Financial Co. 2	44%	Assurance specific	Assurance specific	5%	Assurance specific	Assurance specific
Food & drinks Co.1	0%	2%	2%	0%	1%	1%
Food & drinks Co.2	0%	27%	0%	0%	0%	0%
Food & drinks Co.3	0%	40%	0%	0%	0%	0%
Materials Co.1	50%	64%	52%	45%	41%	38%
Materials Co.2	5%	55%	37%	5%	55%	37%
ICT Co.1	89%	100%	76%	42%	6%	50%
Pharma Co.1	93%	95%	23%	0%	0%	0%
Pharma Co.2	47%	54%	37%	0%	0%	0%
Pharma Co.3	100%	6%	99%	0%	0%	0%
Services Co.1	46%	24%	0%	10%	6%	0%
Services Co.2	89%	99%	75%	38%	3%	27%
Services Co.3	0%	41%	34%	0%	0%	0%
Telecom Co.1	2%	7%	21%	0%	0%	0%
Gemiddelde	46%	52%	41%	17%	16%	16%

7.4. Assurance

Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) heeft eerder 41 limited assurance verslagen geanalyseerd (afkomstig van vennootschappen uit de eerste CSRD-golf) die door bedrijfsrevisoren werden uitgegeven, met als doel te begrijpen hoe deze nieuwe verplichtingen in de praktijk werden toegepast en om de eerste tendensen op het vlak van rapportering te identificeren.

Een afzonderlijk technisch artikel werd hierover opgesteld en gepubliceerd op de website van het [IBR](#).

De doorlichting toonde aan dat bijna alle bedrijfsrevisoren standaard en positieve conclusies hebben geformuleerd. Slechts 3 van de 41 verslagen weken hiervan af: één bevatte een negatieve conclusie wegens tekortkomingen zoals een onvolledige beoordeling van dubbele materialiteit en niet-naleving van de EU-rapportageregels, en twee bevatten voorbehouden in verband met het ontbreken van gegevens voor bepaalde dochterondernemingen of met betrekking tot recente overnames. Enkele verslagen bevatten ook toelichtende paragrafen, voornamelijk over onzekerheden in de berekeningen van Scope 3-broeikasgasemissies, inconsistenties tussen de cijfers van 2024 en de "base line" gegevens, of de complexiteit van groepsstructuren.

In bijna alle gevallen controleerde dezelfde bedrijfsrevisor zowel de financiële staten als de duurzaamheidsinformatie, wat een sterke coherentie tussen beiden verzekerde. Over het geheel genomen hebben de bedrijfsrevisoren het model voor het geven van een beperkte mate van zekerheid van het IBR consequent toegepast.

7.5. Verklaring inzake *due diligence*

Wat *due diligence* betreft, hebben de meeste bedrijven (19 van de 23) een tabelvorm gebruikt om de kernelementen van de *due-diligence*processen van de groep/het bedrijf te presenteren. In deze overzichtstabel wordt elk belangrijk element gekoppeld aan de overeenkomstige thematische toelichtingen in de duurzaamheidsverklaring. De andere bedrijven (4) kozen ervoor hun *due-diligence*benadering in narratieve vorm te beschrijven, met een uiteenlopende mate van detail.

Uit onze gedetailleerde analyse blijkt dat de meeste toelichtingen voorlopig hoofdzakelijk principe-gebaseerd blijven, met frequente verwijzingen naar internationale referentiekaders zoals de OESO-Richtlijnen en de ILO-conventies. De daadwerkelijke relatie met het proces en het resultaat van de dubbele-materialiteitsbeoordeling blijft echter vaak vaag, en concrete gegevens over monitoringresultaten en details over remediëring van negatieve impacten blijven beperkt.

8. Conclusies

In het algemeen kunnen we concluderen op basis van de benchmark dat Belgische vennootschappen zich ernstig en constructief hebben geëngageerd tijdens de eerste CSRD-rapporteringscyclus. Zij hebben uitgebreide, gestructureerde, en redelijk volledige duurzaamheidsverklaringen opgesteld die ingaan op de essentiële vereisten van de ESRS-normen en die een reële inspanning aantonen om hun aanpak van duurzaamheid toe te lichten. Zij hebben het belang van inschattingen en onzekerheden erkend, een passend gebruik gemaakt van kruisverwijzingen om de interne samenhang van het jaarrapport te verzekeren, en hebben de continuïteit met bestaande referentiekaders die door investeerders worden gewaardeerd, behouden.

De analyse van de materiële topics en van de impacten, risico's en kansen (IRO's) toont dat vennootschappen steeds beter in staat zijn duidelijk te verwoorden hoe duurzaamheidsvraagstukken hen beïnvloeden en hoe zij mensen en het milieu beïnvloeden. Tegelijkertijd geven het relatief beperkte aandeel kansen (opportunities) binnen de IRO's en de nog bescheiden niveaus van *alignment* onder de EU-Taxonomie aan dat de overgang naar een meer op opportuniteiten gericht en met de Overeenkomst van Parijs uitgelijnd bedrijfsmodel, nog grotendeels "work in progress" is.

Toekomstige rapporteringscycli zullen waarschijnlijk leiden tot hogere verwachtingen, een verminderde afhankelijkheid van de overgangsmaatregelen, en een versterkte digitalisering van gegevens en processen. Toch toont dit eerste jaar reeds een solide basis waarop Belgische vennootschappen kunnen voortbouwen. De benchmark laat een landschap zien dat goed aansluit bij de Europese praktijk, maar ook enkele specifieke sterktes vertoont, zoals de hoge mate van aanwezigheid van klimaattransitieplannen bij de bedrijven in scope van onze benchmark.

Bijlage met verklarende termen

1. Europees Regelgevend Kader

CSRD – *Corporate Sustainability Reporting Directive*

Europese richtlijn die ondernemingen verplicht om gestandaardiseerde duurzaamheidsinformatie (niet-financiële informatie) te publiceren.

Verklaring inzake due diligence

Europese wettelijke verplichting voorzien door de Europese Richtlijn 2024/1760 (CS3D), die grote ondernemingen verplicht ernstige risico's voor mensenrechten, gezondheid, veiligheid en milieu te identificeren, te voorkomen en te beperken in hun eigen activiteiten evenals in die van hun dochterondernemingen, onderaannemers en leveranciers.

EFRAG – *European Financial Reporting Advisory Group*

Organisatie verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de ESRS (European Sustainability Reporting Standards) en voor het adviseren van de Europese Commissie over duurzaamheidsrapportering.

Phase-in opties

Tijdelijke versoepelingen waarmee ondernemingen bepaalde ESRS-rapportagevereisten kunnen uitstellen tijdens de eerste jaren van de CSRD-implementatie.

EU-Taxonomie (eligibility / alignment)

Europees classificatiesysteem vastgesteld door de Europese Verordening 2020/852 dat beoordeelt in hoeverre economische activiteiten bijdragen aan milieudoelstellingen.

- **% eligibility:** Aandeel van de activiteiten van de onderneming dat binnen het toepassingsgebied van de Taxonomie valt.
- **% alignment :** Aandeel van activiteiten dat daadwerkelijk voldoet aan alle technische screeningscriteria van de Taxonomie.

2. Internationale rapportagestandaarden en -kaders

GRI – *Global Reporting Initiative*

Internationale ESG-rapportagestandaarden gericht op de impact van ondernemingen op samenleving en milieu.

IFRS S1 – *International Financial Reporting Standard S1 (General Requirements)*

Wereldwijde duurzaamheidsrapportagestandaard die zich richt op informatie voor investeerders over duurzaamheidsgerelateerde risico's en kansen van een onderneming.

IFRS S2 – *International Financial Reporting Standard S2 (Climate-related Disclosures)*

Internationale standaard die vereiste klimaatgerelateerde informatie specificeert (risico's, kansen, strategie).

ISSB – *International Sustainability Standards Board*

Orgaan dat wereldwijde duurzaamheidsstandaarden ontwikkelt, waaronder IFRS S1 en S2.

SASB – *Sustainability Accounting Standards Board*

Orgaan dat Amerikaanse sectorspecifieke standaarden ontwikkelt, gericht op financieel materiële ESG-onderwerpen voor investeerders.

TCFD – *Task Force on Climate-related Financial Disclosures*

Kader dat aanbevelingen formuleert inzake klimaatgerelateerde risico's en kansen (*governance*, strategie, scenario-analyse), breed gebruikt als referentie.

3. ESRS-standaarden (*European Sustainability Reporting Standards*)

3.1. Cross-cutting standaarden

ESRS – European Sustainability Reporting Standards

Verplichte standaarden die bepalen hoe ondernemingen duurzaamheidsinformatie moeten rapporteren.

ESRS 2 – General Disclosures

Standaard met verplichte toelichtingen over *governance*, strategie, risico's en dubbele materialiteit. Dit vormt de gemeenschappelijke basis voor rapportering over milieu-, sociale en *governance*onderwerpen.

- **ESRS2 SBM-3**: Materiële impacten, risico's en kansen en hun interactie met de strategie en het bedrijfsmodel

3.2. Milieustandaarden (E-reeks)

E1 – Klimaatverandering

Behandelt broeikasgasemissies, transitieplan, adaptatie en decarbonisatietrajecten.

- **E1-6**: Bruto Scope 1-, 2- en 3-emissies en totale broeikasgasemissies (GHG)
- **E1-9**: Verwachte financiële effecten van materiële fysieke en transitierisico's en potentiële klimaat-gerelateerde kansen

E2 – Verontreiniging

Lucht-, water- en bodemverontreiniging; gevaarlijke stoffen; geluid.

- **E2-6**: Verwachte financiële effecten van verontreinigingsgerelateerde impact, risico's en kansen

E3 – Water- en mariene hulpbronnen

Gebruik, verbruik, lozingen en bescherming van aquatische ecosystemen.

- **E3-5**: Verwachte financiële effecten van impact, risico's en kansen met betrekking tot water- en mariene hulpbronnen

E4 – Biodiversiteit en ecosystemen

Impact op levende natuur, habitats en kwetsbare gebieden.

- **E4-6**: Verwachte financiële effecten van risico's en kansen met betrekking tot biodiversiteit en ecosystemen.

E5 – Hulpbronnengebruik en circulaire economie

Grondstoffen, afval, recycling en circulariteit.

- **E5-6**: Verwachte financiële effecten van hulpbronnengebruik en van impact, risico's en kansen gerelateerd aan de circulaire economie

3.3. Sociale standaarden (S-reeks)

S1 – Eigen werknemers

Arbeidsomstandigheden, gelijkheid, gezondheid en veiligheid, verloning.

- **S1-7**: Kenmerken van niet-werknemers binnen het eigen personeelsbestand van de onderneming
- **S1-8**: Dekking van collectieve onderhandelingen en sociaal overleg
- **S1-11**: Sociale bescherming
- **S1-12**: Personen met een beperking
- **S1-13**: Indicatoren voor opleiding en ontwikkeling van vaardigheden
- **S1-14**: Indicatoren voor gezondheid en veiligheid
- **S1-15**: Werk-privébalans

S2 – Werknemers in de waardeketen

Sociale omstandigheden bij leveranciers en zakenpartners.

S3 – Getroffen gemeenschappen

Socio-economische impact en mensenrechten van lokale gemeenschappen.

S4 – Consumenten en eindgebruikers

Productveiligheid, gegevensbescherming, verantwoordelijke marketing.

3.4. Governance-standaard (G-reeks)

G1 – Zakelijk gedrag (Business Conduct)

Ethiek, anticorruptie, compliance, klokkenluidersregeling.

4. Methodologische en technische concepten

Dubbele materialiteit (*Double Materiality*)

Fundamenteel concept in de ESRS-normen en de CSRD voor het identificeren van IRO's (*Impacts, Risks and Opportunities*). Omvat zowel impactmaterialiteit (impact van de onderneming op mens en milieu) als financiële materialiteit (duurzaamheidskwesaties die risico's of kansen voor de onderneming creëren).

Scope 1-, Scope 2- en Scope 3-emissies

Categorieën van broeikasgasemissies volgens het *GHG-protocol*.

Scope 1 = directe emissies; Scope 2 = aangekochte elektriciteit, warmte of stoom; Scope 3 = alle overige emissies in de waardeketen.

GHG Protocol – *Greenhouse Gas Protocol*

Internationaal referentiekader voor het meten en classificeren van broeikasgasemissies.

IRO's – *Impacts, Risks and Opportunities* (Impacten, Risico's en Kansen)

Kernconcept binnen dubbele materialiteit om te beoordelen hoe een onderneming haar omgeving beïnvloedt (impactmaterialiteit) en hoe duurzaamheidsaspecten risico's of kansen creëren (financiële materialiteit).

CTP – Klimaattransitieplan (*Climate Transition Plan*)

Plan waarin wordt beschreven hoe de onderneming zich afstemt op koolstofarme trajecten.

SBTi – *Science Based Targets initiative*

Organisatie die wetenschappelijk onderbouwde emissiereductiedoelstellingen valideert en beoordeelt of de klimaatambities van ondernemingen in lijn zijn met de klimaatwetenschap.

SSP – *Shared Socioeconomic Pathways*

Wereldwijde sociaal-economische scenario's gebruikt voor klimaatsimulaties (bv. 1,5°C- en 2°C-trajecten)

Vennootschappen uit de eerste CSRD-golf: ondernemingen die onder artikel 5 van de CSRD vallen, namelijk:

- Grote ondernemingen die kwalificeren als organisaties van openbaar belang (OOB) in de zin van artikel 2, punt 1), van richtlijn 2013/34;
- Moederondernemingen van grote groepen die kwalificeren als organisaties van openbaar belang (OOB) in de zin van artikel 2, punt 1), van richtlijn 2013/34;
- Grote ondernemingen die kwalificeren als emittenten van verhandelbare effecten op een geregleerde markt in de zin van artikel 2, lid 1, punt d), van richtlijn 2004/109;
- Moederondernemingen van grote groepen die kwalificeren als emittenten van verhandelbare effecten op een geregleerde markt in de zin van artikel 2, lid 1, punt d), van richtlijn 2004/109.